

Årsberetning 2023

Indhold

- 3 Beretning
- 4 Bred og ambitiøs aftale om domstolenes økonomi
- 6 Sagsbehandlingstiderne fortsat under pres
- 8 Domstolenes digitale fremtid sikret
- 10 Danmark er fortsat verdens bedste retsstat
- 12 Databeskyttelse med fokus på udvikling
- 13 Samarbejde i det familieretlige system
- 14 Travlt år for Bedste Praksis
- 15 15.000 nye domsmænd og nævninge
- 16 Automatisk 'ja tak' til retsmægling
- 17 Første internationale domstol på dansk grund
- 18 Succes med forenklet digital forkyndelse
- 19 Domstolsstyrelsen på ny adresse
- 19 Folkemødet 2023

UDGIVET AF DOMSTOLSSTYRELSEN 2024

Forsidefoto: Lars Krabbe

Beretning

I 2023 modtog de danske byretter 828.361 sager, Sø- og Handelsretten 8.357 sager, landsretterne 11.143 sager og Højesteret 289 sager. Samlet svarer det til en stigning på ca. 8 pct. i forhold til 2022. Antallet af modtagne sager ved Tinglysningssretten er faldet med ca. 566.000 sager og endte på i alt ca. 1,7 mio. sager i 2023.

Byretterne

Byretterne modtog samlet set ca. 8,5 pct. flere sager i 2023 end året før. Stigningen var højest for notarialforretninger og civile sager, mens største fald sammenlignet med 2022 var i insolvensskiftesager.

Stigningen i tilgangen af straffesager var på 2,5 pct. Det dækker bl.a. over en stigning på ca. 12 pct. i domsmandssager til 19.910 sager, en mindre stigning i nævningesager, mens der var et fald i grundlovssager på ca. 10 pct. Udviklingen i domsmandssager og nævningesager vurderes at hænge sammen med politisk besluttede straffeskærpelser, en øget sagsmængde vedrørende bandekriminalitet samt anklagemyndighedens fokus på at nedbringe sagsbunkerne.

Antallet af modtagne civile sager steg i 2023 med ca. 7.300 sager til i alt 53.806 sager. Stigningen på ca. 16 pct. skyldes primært en fortsat stigning i antallet af småsager, ligesom der var stigninger i bl.a. antallet af familieretlige sager og tvangsfjernelsessager. For øvrige sagstyper var der mindre bevægelser i op- og nedadgående retning sammenholdt med 2022.

Antallet af insolvensskiftesager faldt overordnet med knap 1.400 sager, hvilket stort set svarer til faldet i antallet af tvangsopløsninger, mens der var mindre stigninger for alle øvrige sagstyper med undtagelse af rekonstruktioner.

Der blev modtaget ca. 7 pct. flere fogedsager i 2023 end året før, men dog fortsat færre end i 2018-2019. Langt størstedelen af stigningen vedrører de almindelige fogedsager.

Med undtagelse af insolvensskiftesager blev der for samtlige sagsområder afsluttet flere sager i 2023 end året forinden. Overordnet blev der således afsluttet 7,5 pct. flere sager i 2023. Tilgangen af nye sager lå på ca. 8,5 pct., og antallet af verserende sager steg samlet set med ca. 9,5 pct. Dette skyldes en stigning for fogedsager på knap 16 pct., for straffesager på knap 15 pct. samt for de verserende civile sager med ca. 10 pct. sammenlignet med 2023.

På de øvrige områder var der mindre fald i antallet af verserende sager. Aktivitetsniveauet er genoprettet til

2019-niveau, idet antallet af vægtede afsluttede sager er steget fra ca. 790.000 i 2022 til knap 820.000 i 2023. Det svarer til en stigning på 4 pct.

Landsretterne

Landsretterne modtog samlet set knap 2 pct. færre sager i 2023 end i 2022, hvilket dækker over en stigning i antallet af modtagne civile sager på ca. 7,5 pct. og et fald i modtagne straffesager på 8,5 pct. i forhold til i 2022. Samtidig afsluttede landsretterne ca. 2 pct. færre sager end i 2022.

Ultimo 2023 var der ca. 13 pct. flere verserende sager ved landsretterne end i 2022.

Højesteret

I 2023 modtog Højesteret 209 civile sager og 80 straffesager. Der er tale om 24 pct. flere civile sager sammenholdt med 2022, hvilket dækker over et fald i de civile ankesager og en stigning i de civile kæremål. Der er 27 pct. flere straffesager. Her kan stigningen i antal modtagne sager henføres til udviklingen i straffeankesager, mens der er et fald i forhold til straffekæremål. Samlet har Højesteret modtaget 25 pct. flere sager end i 2022. Antallet af verserende sager er samlet faldet med ca. 10 pct., og der er sammenholdt med 2022 afsluttet 40 pct. flere sager i 2023.

Sø- og Handelsretten

Sø- og Handelsretten har modtaget 2 pct. flere civile sager end i 2022. Stigningen skyldes alene en stigning i modtagne sager i forhold til retsplejelovens § 225, der vedrører EU-varemærker, og sager i forhold til retsplejelovens § 227, der vedrører ansættelsesforhold. Retten modtog ca. 16 pct. færre insolvensskiftesager. Samlet set har Sø- og Handelsretten modtaget ca. 14 pct. færre sager end i 2022. Der er afsluttet 13 pct. færre sager sammenholdt med året før, mens antallet af verserende sager er faldet med lidt over 4 pct. sammenholdt med 2022.

Tinglysningssretten

I 2023 modtog Tinglysningssretten 1.717.573 anmeldelser til tinglysning. Der er tale om et fald på ca. 25 pct. sammenholdt med 2022. Faldet i antallet af anmeldelser vurderes at hænge sammen med nedgang i aktiviteten på ejendomsmarkedet generelt og det stigende renteniveau.

Bred og ambitiøs aftale om domstolenes økonomi

Den 22. november 2023 præsenterede justitsministeren den nye flerårsaftale for domstolenes økonomi for 2024-2027.

Alle Folketingets partier stod bag aftalen, der sikrer domstolene et væsentligt løft de kommende år. Med flerårsaftalen prioriteres der samlet ca. 2,3 mia. kr. til domstolene i perioden.

Aftalen blev landet efter en lang og grundig intern forberedelse ved domstolene, en budgetanalyse i 2022, Rørdam-udvalgets og Retsplejerådets arbejde i foråret 2023 og politiske forhandlinger i løbet af efteråret 2023. Det har været et stort og vigtigt arbejde, og mange fra Domstolsstyrelsen og retterne har bidraget.

'Det er længe gået den forkerte vej med bunker og sagsbehandlingstider ved domstolene, og jeg er derfor meget tilfreds med, at der i 2023 blev indgået en både ambitiøs og bred aftale om domstolenes økonomi for de kommende år. Det er en rigtig god ramme, som giver domstolene et væsentligt løft, og som vil give domstolene mulighed for på sigt at få sagsbehandlingstiderne nedbragt til gavn for retssamfundet og borgerne. Det er også meget positivt, at der i aftalen blev afsat midler til bl.a. udvalgte byggeprojekter, it-området og Nordatlanten', siger direktør i Domstolsstyrelsen Kristian Hertz.

En vigtig samfundsopgave

Midlerne fra flerårsaftalen skal bl.a. gå til at ansætte ekstra dommere, dommerfuldmægtige og kontorfunktionærer for at øge kapaciteten og nedbringe sagsbehandlingstiderne, til øget retssalskapacitet og forbedrede bygningsmæssige forhold ved udvalgte retter samt til moderne it-understøttelse og

styrket it-sikkerhed. Der afsættes også midler til en styrkelse af retssystemet i Nordatlanten og til forhøjelse af vederlag for børnesagkyndige og øvrige sagkyndige dommere.

'Domstolsstyrelsen og retterne har gennem lang tid arbejdet målrettet på at sikre en ambitiøs flerårsaftale. At det lykkedes med opbakning fra alle Folketingets partier, kan vi kun

være tilfredse med. Det er vigtigt, at aftalepartierne med aftalen anerkender domstolenes udfordringer og ser det som en vigtig samfundsopgave at få problemerne løst. Der er også en anerkendelse af, at en løsning vil kræve en stor indsats over de kommende år', siger Kristian Hertz.

Forenkling af retsplejen

Rørdam-udvalget, et ekspertudvalg med forhenværende højesteretspræsident Thomas Rørdam som formand, blev nedsat i begyndelsen af 2023. Udvalget fik til opgave at identificere og kvalificere realistiske forslag til forenklinger af retsplejen.

Derudover kom Retsplejerådet i april 2023 med anbefalinger til nedbringelse af sagsbehandlingstiden i civile sager. Den økonomiske flerårsaftale omfatter derfor - baseret på arbejdet i Rørdam-udvalget og Retsplejerådet - en række målrettede tiltag, der har til formål at smidiggøre og forenkle centrale dele af retsplejen. Det gælder bl.a., at grænsen for nævningsager hæves fra fire til seks år, at domsmænd kun skal medvirke i sager med påstand om fængselsstraf i mere end 30 dage, og at beløbsgrænsen for anke til landsretten af domme i civile sager forhøjes fra 20.000 kr. til 50.000 kr.

Domstolene bedre rustet

Domstolsstyrelsen har været tæt involveret i arbejdet med den nye flerårsaftale og har haft et tæt samarbejde med alle relevante aktører, herunder retterne. Repræsentanter for retterne og domstolenes foreninger har spillet aktivt ind i arbejdet til både Rørdam-udvalget og flerårsaftalen, ligesom Domstolsstyrelsen og en række repræsentanter fra retterne var en del af Rørdam-udvalget.

'Vi ser frem til at implementere aftalen i tæt samarbejde med retterne. Selvom vi er bevidste om, at det kommer til at tage

tid at få nedbragt sagsbunkerne og sagsbehandlingstiderne, står Danmarks Domstole med flerårsaftalen langt bedre rustet end hidtil til at nedbringe sagsbehandlingstiderne', afslutter direktør i Domstolsstyrelsen Kristian Hertz.

Den første del af implementeringen begyndte allerede i efteråret 2023, da Domstolsstyrelsen igangsatte arbejdet med at ansætte 12 ekstra dommere i 2024.

Sagsbehandlingstiderne fortsat under pres

Mangel på ressourcer, fortsatte stigninger i antal modtagne sager samt øget sagskompleksitet har i 2023 sat sagsbehandlingstiderne under yderligere pres. Flerårsaftalen forventes på sigt at medføre et fald i sagsbehandlingstider.

I 2023 fortsatte de seneste års udvikling med voksende sagsbunker og deraf stigende ventetider ved retterne. En lang sagsbehandlingstid kan udfordre retssikkerheden i de enkelte sager, fordi det fx bliver vanskeligere for vidner at huske de præcise detaljer i en sag. Det kan desuden være stødende for retsfølelsen, hvis der går for lang tid, før en sag om et strafbart forhold eller en civil tvist kan blive behandlet ved domstolene.

Byretterne modtog i 2023 i alt knap 278.000 civil- og straffesager, hvilket er det højeste antal nogensinde.

Sammenholdt med 2022 er der tale om en stigning på omkring 12.000 sager. Størst er stigningen på det civile sagsområde med en stigning tæt på 16 pct. Samtidig ses der et marginalt fald i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på civilsagsområdet, hvor der i 2023 var en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 7,3 måneder for alle typer af civile sager, dvs. både civile sager med og uden hovedforhandling.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er fortsat stigende i de ressourcekrævende domsmandssager og udgør ved udgangen af 2023 ca. ni måneder. Det samme gælder sager

uden domsmænd, hvor sagsbehandlingstiden ligeledes er på ca. ni måneder.

Ses der konkret på de hovedforhandlede civile- og straffesager, så er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for nævningsager faldet med ca. 1 måned til 7,2 måneder i forhold til 2022, mens den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de almindelige civile sager med hovedforhandling, fx om mangler ved en fast ejendom, erstatning for alvorlig personskade eller en ansættelsesretlig konflikt, det seneste år steget med et halvt år og ligger tæt på to år.

God politisk flerårsaftale

Efter lang og grundig forberedelse internt ved domstolene, en budgetanalyse i 2022, Rørdam-udvalgets anbefalinger og Retsplejerådets arbejde i foråret 2023 samt politiske forhandlinger i løbet af efteråret 2023 indgik samtlige partier i Folketinget den 22. november 2023 en politisk flerårsaftale om domstolenes økonomi for perioden 2024-2027. Det betydelige økonomiske løft vil på sigt gøre det muligt at nedbringe sagsbehandlingstiderne.

Det må dog forventes, at der i første omgang fortsat vil ses en stigning i sagsbehandlingstiden, indtil sagsbunkerne, herunder de sager, der går længst tilbage, er blevet afviklet.

Ændring i prioriterede sager

Fra begyndelsen af 2023 ændredes prioriteringen af sager, der vedrører vold, voldtægt og våben (VVV-sager), så domstolene fremadrettet prioriterer de straffesager, der forventes at føre til ubetinget frihedsstraf. Dette fokus fastholdes i [Aftale om domstolenes økonomi 2024-2027](#).

Der er med flerårsaftalen dog ikke fastsat specifikke måltal for prioriteringen af sager, hvorved domstolene har den nødvendige fleksibilitet, og prioriteringen kan ske under hensyntagen til, at domstolene også behandler andre sagstyper af stor betydning for borgere og virksomheder end straffesager.

Domstolenes digitale fremtid sikret

Det nye bødesagssystem blev succesfuldt implementeret, og der blev indhentet nødvendige besparelser på it-området. Skifteportalen leverede flotte resultater i sit første år og vandt digitaliseringspris.

Digitaliseringen i 2023 har på mange måder været præget af domstolenes økonomiske situation, som har nødvendiggjort tilbageholdenhed i it-investeringer og besparelser på it-driftsudgifterne. Omfattende prisstigninger og den samfundsmæssige inflation har ramt it-branchen hårdt, hvilket har gjort vilkårene for digitalisering i retterne sværere. Alligevel er det lykkedes både at opnå nødvendige besparelser på it-området og stadig sikre en stabil og sikker drift. De planlagte systemimplementeringer som MitID Erhverv og e-Boks Grønland er ligeledes blevet gennemført til tiden og inden for de økonomiske rammer.

Nyt bødesagssystem og pris til Skifteportalen

Domstolenes store digitaliseringsprogram, Straffe- og skifteprogrammet, har også i 2023 haft god fremdrift. Programmet har til formål at udvikle nye it-løsninger til fuld digital understøttelse af samtlige straffe- og skiftesager.

I juni måned blev Bødesagssystemet taget i brug i alle landets retter. Bødesagssystemet digitaliserer en del af de ca. 100.000 årlige forenkledede bødesager, der bliver behandlet af domstolene. Efter udrulningen af systemet er lidt over halvdelen af de tidligere papirsager, som politiet fremsender, blevet digitaliseret. I de kommende år er det ambitionen, at flere typer bødesager skal behandles i systemet, så der opnås en fuldstændig digitalisering.

I november måned fejrede Skifteportalen etårs fødselsdag. I det første år er der blevet oprettet 57.911 dødsbojournaler i Skifteportalen. Målsætningen var, at der efter et år var en digitaliseringsgrad på 85 pct. for oprettelser af krav og tilgodehavender. Med en digitaliseringsgrad på hele 99 pct. overgik resultatet forventningerne. Et lignende positivt billede

tegner sig for oprettelse af effekter og forespørgsler, hvor der var en forventet digitaliseringsgrad på 75 pct., men årets tal blev 92 pct.

Skifteportalen vandt desuden en digitaliseringspris ved Danish Digital Award i kategorien 'Public Sector and Government - Tech Development'. Prisen hylder digitale projekter og løsninger, der går forrest, øger frihed, sikrer en bedre offentlig service og giver en høj værdi til brugerne.

[Læs mere om digitaliseringen af straffe- og skifteområdet på domstol.dk.](https://domstol.dk)

Vilkår ved it-nedbrud forbedret

Stabil og sikker it-drift er et af de vigtigste mål i en udbredt digital hverdag ved Danmarks Domstole. Intet it-system er perfekt, og der vil derfor lejlighedsvis forekomme nedbrud og driftsforstyrrelser.

Blandt advokater har der været et ønske om klarere rammer for, hvordan civile sager skal håndteres ved nedbrud eller driftsforstyrrelser på minretssag.dk. Domstolsstyrelsen har været i dialog med Advokatsamfundet og Danske Advokater og har på den baggrund i 2023 udarbejdet en beredskabsplan, der skal guide brugerne af minretssag.dk i tilfælde af nedbrud.

Beredskabsplanen fastsætter, hvordan civile sager skal håndteres, hvis et nedbrud eller en driftsforstyrrelse forhindrer brugere af minretssag.dk i at kunne anlægge en ny sag, appellere en sag eller overholde frister i en verserende sag.

Beredskabsplanen er blevet taget godt imod og har skabt klarhed over midlertidig håndtering af sagsbehandling uden

it-understøttelse. De erfaringer, arbejdet med beredskabsplanen har givet, skaber desuden præcedens i forhold til at indtænke mange forskellige brugscenarier – både lovgivningsmæssigt og teknisk – når nye systemer idriftsættes.

Skærpet fokus på cyber- og informationssikkerhed

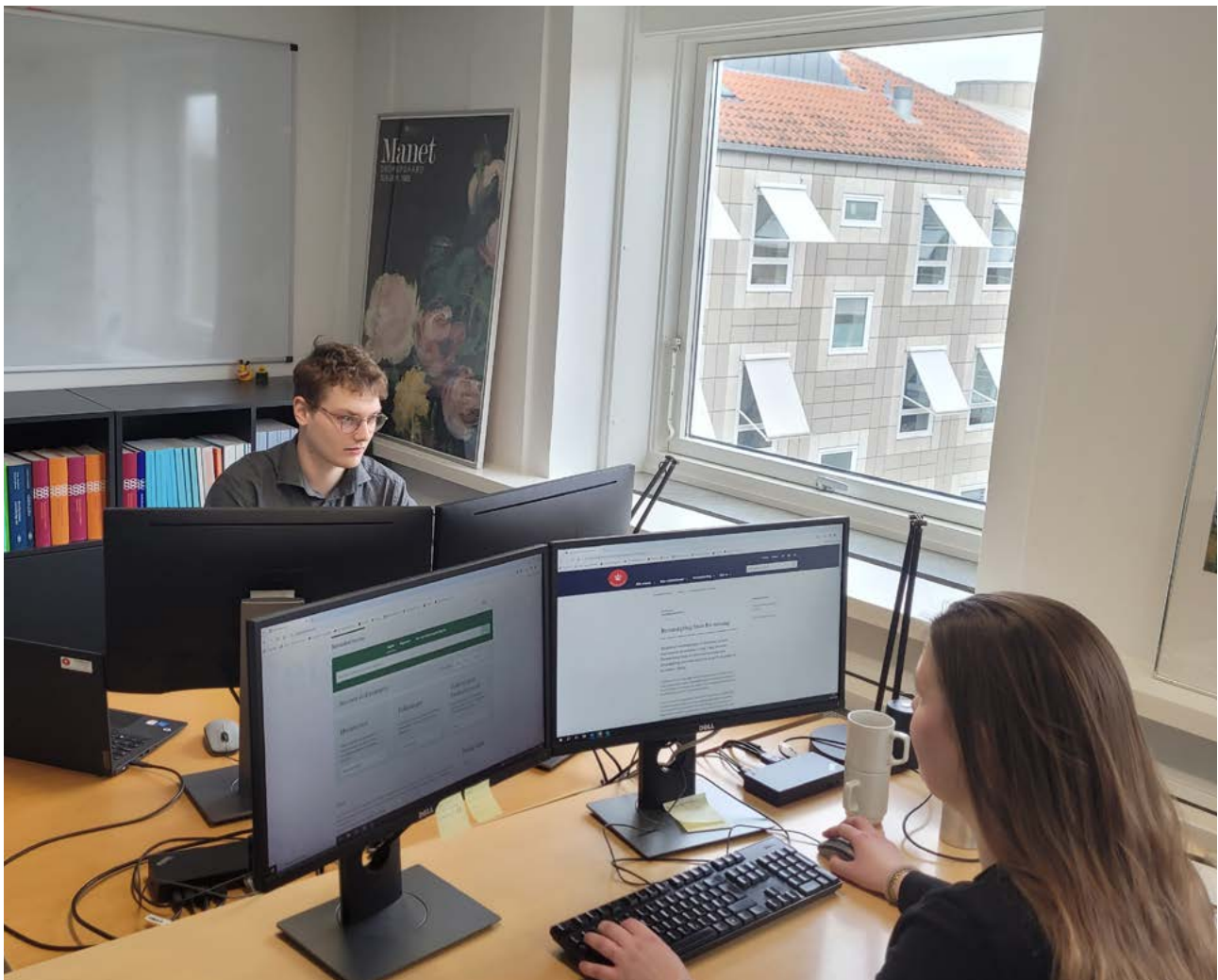
I takt med den øgede digitalisering og de voksende cybertrusler er cyber- og informationssikkerhed et højt prioriteret indsatsområde. Der blev i 2023 mobiliseret mange ressourcer på området, og flere projekter blev sat i værk. En række sikkerhedsværn er i 2023 blevet forstærket, ligesom nye løsninger er blevet implementeret. Arbejdet fortsætter i de kommende år, hvor prioriteringen og indsatsen af it-sikkerheden afspejler det høje trusselsniveau, der desværre udfordrer det danske samfund.

Et bedre økonomisk fundament

I flerårsaftalen om domstolenes økonomi 2024-2027, der blev indgået i november 2023, afsættes der samlet ca. 255

mio. kr. til forskellige digitaliseringsinitiativer og projekter ved Danmarks Domstole. Det er vigtigt, da stabile og moderne digitale systemer er et grundlæggende element i arbejdet med at nedbringe sagsbehandlingstiderne. For at sikre en mere effektiv sagsbehandling ved retterne er det en forudsætning, at der er adgang til stabil, sikker og tidssvarende it-understøttelse.

'Domstolene spillede selv it ind som en prioritet i forhandlingerne, og derfor er jeg også rigtig glad for, at området har fået et ordentligt løft, da det er vigtigt for at kunne understøtte en effektiv afvikling af sagerne ved retterne. Digitaliseringen af Danmarks Domstole skal sikre en tidssvarende sagsbehandling og en digital og effektiv adgang til retsvæsenet. Det er vigtigt, at domstolene udvikler digitale løsninger, som imødekommer brugernes behov og sikrer, at retterne kan løse deres vigtige samfundsmæssige opgave', siger it-direktør i Domstolsstyrelsen Martin Wood.

Danmark er fortsat verdens bedste retsstat

Både i forhold til retsstatsprincipperne og borgernes og erhvervslivets tillid til domstolens uafhængighed fik det danske retsvæsen i 2023 topplaceringer i internationale målinger.

EU-Kommissionen udgav i juni og juli 2023 to væsentlige rapporter, EU Justice Scoreboard og Rule of Law, om medlemslandenes retsvæsener. Danmark placerede sig helt i top, når det gælder borgernes og erhvervslivets tillid til domstolens uafhængighed.

'Der er rigtig god grund til at glæde sig over undersøgelsens resultater. Det er afgørende for alle danskere, vores erhvervsliv og vores konkurrenceevne, at vi lever i et land, som har et uafhængigt retsvæsen. Domstolens grundlovssikrede uafhængighed er borgernes værn mod vilkårlig magtudøvelse. Vi placerer os år efter år flot på dette parameter, hvilket er en vigtig anerkendelse af den danske retsstat', lyder det fra Kristian Hertz, direktør i Domstolsstyrelsen.

Dansk retsvæsen kan styrkes

Scoreboardet sammenligner de europæiske retssystemer på en række parametre inden for effektivitet, kvalitet og uafhængighed. Når det gælder uafhængighed, er det marginaler, der skiller Danmark fra Finland på den samlede førsteplads. Andelen af adspurgte danske borgere og virksomheder, der har svaret, at det danske retsvæsens uafhængighed er 'meget god' – den højeste rangering, man som respondent kan give – er til gengæld igen i år EU's klart højeste med henholdsvis 40 og 46 pct.

Scoreboardet peger desuden på, at Danmarks Domstole fortsat er det retsvæsen, der – opgjort pr. indbygger i forhold til BNP – får allokert næstfærrest ressourcer. Cypern ligger lavest. Vi er også det EU-land, der har næstfærrest dommere pr. indbygger. Kun Irland har færre.

Scoreboardet identificerer også områder, hvor det danske retsvæsen kan styrkes. Det gælder bl.a. et nyt parameter om,

hvordan medlemslandene assisterer ældre og personer, som risikerer at få begrænset deres adgang til retsvæsenet. Det gælder også digitalisering generelt, hvor Danmark dog er på højde med de øvrige lande, hvad angår digitalisering af civile sager.

Retssikkerhed udfordret

På domstolens område identificerer Rule of Law-rapporten bl.a. en række udfordringer for dansk retssikkerhed. Der er stadig huller i digitaliseringen af retsvæsenet, bl.a. når det gælder digitale løsninger til at opstarte og følge straffesager. Dog anerkender EU-Kommissionen Straffe- og skifteprogrammets udrulning af de to første løsninger – henholdsvis Skifteportalen og Bødesagssystemet.

Rule of Law-rapporten fastslår desuden, at der generelt er allokert for få ressourcer til Danmarks Domstole, da udgifterne til domstolene og antallet af dommere i forhold til indbyggertal og sagsmængde er lav sammenlignet med andre lande. Det er en udfordring for en effektiv sagsbehandling.

Kommissionen noterer sig, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ved byretterne er steget for både civile sager og straffesager, og at den er fortsat med at vokse i forhold til 2022. Kommissionen anerkender, at der i 2022 har været visse fremskridt med hensyn til at sikre tilstrækkelige menneskelige og finansielle ressourcer til retssystemet i den næste flerårige ramme.

Global tilbagegang for retsstatsprincipper

For ottende gang i træk indtog Danmark førstepladsen på organisationen World Justice Projects årlige rapport om de globale retsstatsprincipper. Undersøgelsen, der blev offentliggjort i oktober 2023, er en stor anerkendelse af de

danske domstole, siger Domstolsstyrelsens udviklingsdirektør, Merethe Eckhardt:

'For mig er undersøgelsen et vidnesbyrd om, at det danske retsvæsen hver dag arbejder hårdt og effektivt for at gøre en forskel og sikre høj kvalitet i retsplejen, hvilket samfundet med rette kan forvente af os. Jeg er glad for, at vi fortsat ligger i top på parametre som fravær af korruption og grundlæggende rettigheder, ligesom vi fortsat ligger meget højt på parametrene inden for områderne strafferet og civilret'.

Undersøgelsen fra World Justice Project omfatter i alt 142 lande. Sammen med Danmark topper de øvrige nordiske lande listen. Undersøgelsen viser også, at det for sjette år i træk går tilbage for retsstatsprincipperne (Rule of Law) i hovedparten af landene i undersøgelsen.

'Den tendens, vi har set de seneste år, fortsætter desværre. Retsstatsgarantierne er igen gået tilbage og er udfordret mange steder i verden. Det er mit håb, at vi i Danmark - sammen med ligesindede lande i særligt EU og Europarådet - kan gå forrest som de gode eksempler, der viser, hvorfor det er vigtigt for et samfund med god retssikkerhed', fastslår Merethe Eckhardt.

FAKTA

EU Justice Scoreboard, der i 2023 blev offentliggjort for 11. gang, baseres på data fra en række forskellige kilder, navnlig fra Europarådets Kommission CEPEJ (European Commission for the Efficiency of Justice), EU-Kommissionen selv, Eurostat, Eurobarometer, ENCJ og CCBE.

Rule of Law Index er baseret på over 149.000 husstandsundersøgelser og mere end 3.400 ekspertundersøgelser i 142 lande.

Databeskyttelse med fokus på udvikling

Udvikling og digitalisering kræver databeskyttelsesretlige vurderinger og rådgivning. Det bar 2023 præg af.

Indkøb og udvikling af nye it-løsninger med henblik på at understøtte arbejdet ved domstolene har i 2023 krævet meget rådgivning om databeskyttelse i Domstolsstyrelsen. Der har været særligt fokus på at yde rådgivning til Straffe- og skifteprogrammet, herunder at udarbejde de faste databeskyttelsesretlige leverancer til udviklingen af de forskellige dele af det nye system.

Domstolsstyrelsen har i år prioriteret at få udarbejdet og færdiggjort flere informationsikkerheds- og databeskyttelsespolitikker. Databeskyttelseslovgivningens krav er blevet sammenskrevet med ISO 27001-informationsikkerhedsstandard, så Danmarks Domstole udarbejder og implementerer ét sæt politikker.

Selvevaluering i organisationen

Der har været gennemført et selvevalueringsprogram ved retterne, Ungdomskriminalitetsnævnet, Procesbevillingsnævnet og Domstolsstyrelsen.

Der blev i januar 2023 afholdt opsamlende netværksmøde om selvevalueringsprogrammet for 2022 i Domstolsstyrelsen for retterne i Østre Landsrets kreds, Procesbevillingsnævnet og Domstolsstyrelsen, og i september blev der afholdt opsamlende netværksmøde om selvevalueringsprogrammet for 2023 for retterne i Vestre Landsrets kreds ved Retten i Kolding.

Der bliver primo 2024 afholdt opsamlende netværksmøde om selvevalueringsprogrammet for 2023 for

retterne i Østre Landsrets kreds, Ungdomskriminalitetsnævnet, Procesbevillingsnævnet og Domstolsstyrelsen.

Grundlæggende principper og tilsyn med databehandlere

Det nationale netværksmøde for lokale persondataansvarlige (DPO-netværket) blev i foråret afholdt i Østre Landsret, hvor tilsyn med databehandlere var på dagsordenen. Efterårets nationale netværksmøde blev afholdt ved Retten i Aarhus. Her blev der arbejdet med databeskyttelseslovgivningen i nye initiativer.

Databeskyttelsesrådgiveren afholdt i april 2023 undervisning for de lokale persondataansvarlige med

fokus på de grundlæggende principper for behandling af personoplysninger og rollen som lokal persondataansvarlig. Databeskyttelsesrådgiveren har derudover besøgt Behandlingsenheden ved Retten på Bornholm og undervist rettens medarbejdere i databeskyttelsesret.

Domstolsstyrelsen har desuden deltaget i diverse arbejdsgrupper og møder på tværs af myndigheder med henblik på at drøfte databeskyttelsesretlige problemstillinger.

Årets datatilsyn

Domstolsstyrelsen har i 2023 behandlet ca. 311 anmeldelser fra retterne om brud på persondatasikkerheden og otte klager over retternes behandling af personoplysninger. Et brud på persondatasikkerheden ved retterne kan fx være en fejlforsendelse af en vidneindkaldelse.

Samarbejde i det familieretlige system

Domstolsstyrelsen, retterne og Familieretshuset fortsatte i 2023 samarbejdet om det familieretlige system.

Byretterne har modtaget ca. 8.900 familieretlige sager i 2023. Heraf er ca. 3.600 af de modtagne sager § 7-sager, og ca. 700 er § 6-sager. Derudover er der modtaget ca. 2.200 prøvelsessager og ca. 2.400 andre sager (tvangsfuldbyrdelses-sager mv.). Der er afsluttet ca. 8.700 familieretlige sager ved byretterne i 2023. Heraf er der afsluttet flest § 7-sager.

Det Centrale Samarbejdsforum

I 2023 blev der afholdt to møder i henholdsvis april og oktober måned i Det Centrale Samarbejdsforum, hvor repræsentanter fra Domstolsstyrelsen, retterne og Familieretshuset drøfter samarbejdet og udveksler erfaringer.

Rigsrevisionens undersøgelse af det familieretlige system

Rigsrevisionen inviterede i februar 2023 Domstolsstyrelsen til et åbningsmøde, hvor Rigsrevisionen orienterede om, at den havde påbegyndt en forundersøgelse af Familieretshusets sagsbehandlingstid og produktivitet.

Rigsrevisionen oplyste efterfølgende, at den havde besluttet at åbne en hovedundersøgelse af det familieretlige system. Formålet med undersøgelsen er at vurdere, om Social-, Bolig- og Ældreministeriet og domstolene har sikret en effektiv sagsbehandling i det familieretlige system.

Rigsrevisionen sendte den 1. december 2023 sit beretningsudkast om 'sagsforløb i det familieretlige system' i høring hos Domstolsstyrelsen, som den 22. december 2023 afgav en udtalelse på vegne af Danmarks Domstole.

[Rigsrevisionens beretning blev afgivet den 19. februar 2024 og kan læses på Rigsrevisionens hjemmeside.](#)

Travlt år for Bedste Praksis

Fem ledelsesseminarer, flere LEAN-forløb og workshops i Grønlands Landsret nåede domstolenes Bedste Praksis-konsulenter bl.a. at gennemføre i årets løb.

Danmarks Domstoles Bedste Praksis-konsulenter bistår bl.a. retterne med at analysere og tilrettelægge gode arbejdsgange, ligesom teamet hvert år arrangerer seminarer for retternes ledelser.

I løbet af efteråret 2023 afviklede Bedste Praksis i alt fem ledelsesseminarer, de såkaldte 'Træf', for skifteretterne, fogedretterne, retssekretariatene og landsretterne, familieretterne og administrationerne. Seminarerne, hvor ledelserne fra landets 24 byretter og 2 landsretter deltager, er den helt store kerneleverance for Bedste Praksis.

Under seminarerne er der særligt fokus på at dele viden og ensrette arbejdsgange til gavn for brugerne. Ensartethed ved domstolene er altid på dagsordenen, og videndelingen er essentiel for et udbytterigt 'Træf', så alle går hjem med inspiration og stof til eftertanke.

Danmarks Domstole har, som resten af samfundet, fortsat et fokus på medarbejderfastholdelse. I år fik lederne oplæg og gode drøftelser om ledelse på tværs af generationer og om trivsel og medarbejderudvikling.

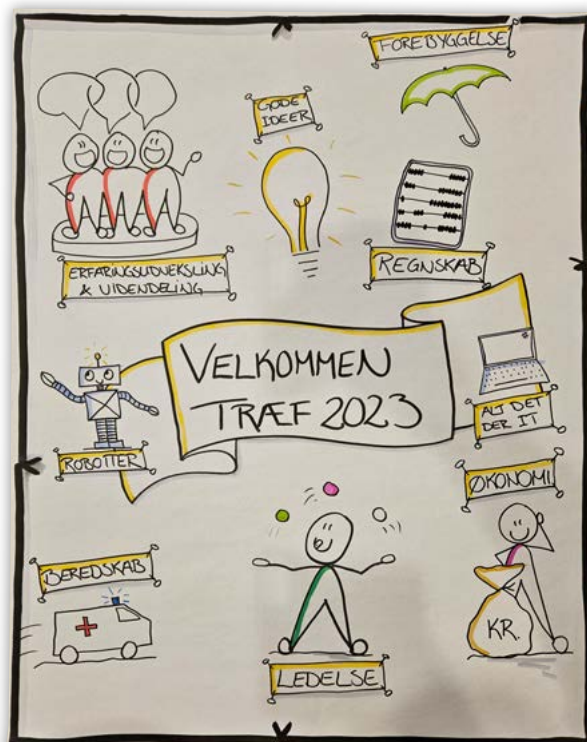
Det tværgående blik

Bedste Praksis indgår i Domstolsstyrelsens arbejde med at udvikle et nyt it-system til retternes straffe- og skiftesager. Teamet deltager i arbejdsgrupper med et tværgående blik på retterne og særligt øje på arbejdsgange og sørger for beskrivelser af de nye arbejdsgange til gavn for retterne i forbindelse med implementering.

Teamets fem konsulenter er alle uddannede LEAN-konsulenter og facilitatorer, og i løbet af året sætter de fokus på arbejdsgange ved retter, der efterspørger det. Der afsættes omkring fem arbejdsdage til et LEAN-forløb. Fokus er på at kortlægge arbejdsprocesser for at kunne identificere områder, hvor der er mulighed for forbedringer, så der fx kan opnås en hurtigere gennemløbstid for sagerne, højere kvalitet i sagsbehandlingen og større robusthed i opgaveløsningen.

Hen over tre dage i august afholdt Bedste Praksis workshops i Grønlands Landsret. Landsretten har som alle andre retter et stort fokus på at gøre sagsbehandlingen mest muligt digital.

Teamet har desuden bidraget til bl.a. nye breve og arbejdsgange på det familieretlige område, i samarbejde med syv retter gennemført en opfølgning på en tidligere analyse af årsager til omberømmelse og udsættelse af straffesager og været med til at skrive en drejebog for administrativ håndtering af aktindsigter.

15.000 nye domsmænd og nævninge

Landets retter bød i efteråret 2023 velkommen til 15.000 nye domsmænd og nævninge, som fra den 1. januar 2024 og fire år frem skal virke i landets by- og landsretter.

Udpegningen af de nye domsmænd og nævninge, også kaldet lægdommere, betyder, at man i Vestre Landsrets område har taget imod ca. 5.800 nye lægdommere og i Østre Landsrets område ca. 8.900 nye lægdommere.

'Domsmænd og nævninge er en vigtig del af vores straffesystem, hvor almindelige borgere med forskellig baggrund og erfaring er med til at afgøre straffesager sammen med de juridiske dommere. Vi sætter stor pris på det daglige samarbejde med domsmænd og nævninge, og det er samtidig med til at give befolkningen et førstehåndsindblik i, hvordan vores retssystem fungerer', udtaler landsretspræsident Jens Røn fra Vestre Landsret og landsretspræsident Carsten Kristian Vollmer fra Østre Landsret.

For at blive lægdommer skal man være optaget på sin kommunes såkaldte grundliste, som landsretterne udtrækker lægdommere fra.

Vi opdaterede i 2023 informationsmaterialet om hvervet som lægdommer. [Materialet findes på domstol.dk](#).

Automatisk 'ja tak' til retsmægling

I maj måned skiftede den automatiske afkrydsning vedrørende retsmægling på minretssag.dk fra 'nej' til 'ja'.

Ved retsmægling kan parterne anmode retten om at udpege en retsmægler til at bistå parterne med selv at nå frem til en løsning på en tvist. Ændringen blev gennemført for at få flere til at gøre brug af retsmægling.

'Retsmægling er ofte en billigere, enklere og hurtigere måde for parterne at få afsluttet en tvist på end en retssag, og det er noget, vi gerne vil fremme brugen af. Vi ved også, at det er noget, blandt andre advokater og retsmæglere har ønsket, og det er mit håb, at flere vil gøre brug af ordningen', siger Merethe Eckhardt, udviklingsdirektør i Domstolsstyrelsen.

Retsmægling blev indført i 2008. Over de seneste år har antallet af retsmæglingssager desværre været faldende, mens succesraten for retsmæglingssagerne derimod er steget, viser

Domstolsstyrelsens statistik. I 2022 blev 62 pct. af retsmæglingssagerne afsluttet med et forlig, og der er derfor – både for parterne og domstolene – god grund til at fremme brugen af retsmægling.

Retsmægling foregår i fortrolighed og tager udgangspunkt i parternes konflikt og fokuserer på, hvorfor parterne er uenige, og hvordan parterne bedst kommer videre. I retsmægling har parterne indflydelse på både processen og på resultatet. Retsmægling kan gøre det lettere for parterne at fortsætte et eventuelt samarbejde eller anden relation og giver ofte en mere varig løsning.

[Find mere information, og se en film om retsmægling, på domstol.dk.](#)

Gem og luk Annuller

Anlæg sag

- ✓ Sagstype
- ✓ Sagsømnern
- ☐ Parter
- ☐ Vælg ret
- ☐ Kort beskrivelse
- ☐ Påstand
- ☐ Sagsfremstilling og synspunkter
- ☐ Bilag
- ☐ Retsafgift
- ☑ **Retsmægling**
- ☐ Processuelle forhold
- ☐ Øvrige oplysninger
- ☐ Oversigt / anlæg sagen
- Anlæg og kvittering

Retsmægling

Retten kan tilbyde retsmægling, hvis sagens parter ønsker det. Retsmægling er ofte en hurtigere og billigere måde at få sagen løst på. Mægleren hjælper parterne med at finde frem til en løsning, der tager hensyn til parternes behov og interesser.

- Hvis retsmægling ikke ønskes, skal du ændre markeringen nedenfor.
- Sagsøgte/indstævnte skal fortsat indlevere svarskrift/ankesvarskrift, selvom retsmægling ønskes.

Ja, jeg ønsker retsmægling

Nej tak, jeg ønsker ikke retsmægling

✓ Fortsæt

Første internationale domstol på dansk grund

Den 1. juni 2023 fik Den Fælles Patentdomstol en afdeling på dansk grund.

Det var første gang, at en international domstol flyttede ind i Danmark. Den Fælles Patentdomstol bygger på en aftale fra 2013, hvor 62,5 pct. af de fremmødte danske vælgere sagde ja til Patentdomstolen. Den 1. juni 2023 trådte aftalen i kraft i 17 EU-lande, og yderligere seks EU-lande forventes at komme til inden for få år. Domstolen har afdeling i Sø- og Handelsretten.

Den Fælles Patentdomstol, Domstolsstyrelsen og Sø- og Handelsretten arbejdede tæt sammen for at forberede åbningen af den danske afdeling.

'Patenter er meget vigtige i vores dagligdag, da de er en kæmpe *driver* for innovation og vækst i Danmark og Europa. Patenter dækker områder som medicin, kemi, teknologi og kommunikation og betyder mere for den enkelte danskers og europæers dagligdag, end man måske lige tænker over. Derfor betyder det meget for både den enkelte dansker og for samfundsøkonomien, at vi får et godt og effektivt fælles system i Europa til at behandle tvister om patenter', siger Mads Bundgaard Larsen, retspræsident i Sø- og Handelsretten.

Succes med forenklet digital forkyndelse

Knap 90 pct. af forenklet digital forkyndelse lykkes, viser opgørelse.

For seks år siden fik retterne nye muligheder for at anvende forenklet digital forkyndelse i bl.a. straffesager. Formålet var en effektivisering, og resultatet har vist sig at være langt bedre end forventet.

Fra september 2017 til og med december 2022 blev der afsendt omkring 450.000 forenklede digitale forkyndelser i straffesager. Der er sket forkyndelse i knap 90 pct. af de tilfælde, hvor der er brugt forenklet digital forkyndelse, viser en opgørelse fra 2023.

Forenklet digital forkyndelse sker i bl.a. straffe- og fogedsager. Det betyder, at retterne kan sende digitale meddelelser til

fx vidner og tiltalte i straffesager via Digital Post, og at meddelelserne juridisk set er modtaget og forkyndt, når modtageren handler på dem.

'De forenklede digitale forkyndelser er et eksempel på den omfattende digitalisering, som retsvæsnet gennemgår i disse år, og jeg er glad for, at det er blevet en succes for retterne og andre involverede. Muligheden for forenklet digital forkyndelse er et godt eksempel på, hvordan digitalisering kan bidrage til at gøre processer lettere, mere tidssvarende og mere effektive', siger direktør i Domstolsstyrelsen Kristian Hertz.

[Find mere information om forkyndelse på domstol.dk.](https://www.domstol.dk)

Domstolsstyrelsen på ny adresse

Den 25. oktober 2023 flyttede Domstolsstyrelsen til Amager.

Flytningen fra de hidtidige kontorer på St. Kongensgade til de nye og mere moderne rammer på Amagerfælledvej 56 skete som led i processen med at samle statslige arbejdspladser i statslige lejemål.

'Jeg synes, at vi har fået nogle flotte lokaler, der kommer til at udgøre en god og tidssvarende ramme om vores opgaveløsning, og som vi nu sammen skal fylde ud og give liv. Vores ambition er at gøre dette sted til en dynamisk og social arbejdsplads, hvor det gode arbejdsmiljø fortsat er i højsædet, og som desuden kan blive et mødested for landets retter', siger Kristian Hertz, Domstolsstyrelsens direktør.

Folkemødet 2023

Danmarks Domstole åbnede endnu en gang teltet på Folkemødet 2023 på Bornholm.

Programmet var spækket med indsigtsfulde arrangementer, hvor de mange besøgende kunne få indblik i domstolenes arbejde, fremtid og udfordringer. Det var bl.a. muligt for Folkemødets besøgende at blive klogere på Danmarks 50 års EU-medlemskab, og hvordan medlemskabet påvirker Danmarks Domstole.

Programmet bød også på debat om samtykkeloven, og Folkedomstolen så på det ansvar, en passager i en flugtbil har. Ligeledes lagde et par gamle kendinge vejen forbi: satiregruppen MAGT med deres altid festlige indslag og Mads Steffensen, som havde taget en håndfuld retsdilemmaer om unge med.

Domstolsstyrelsen
Amagerfælledvej 56
2300 København S